

Dämpad inledning – inget lyft i konjunkturen

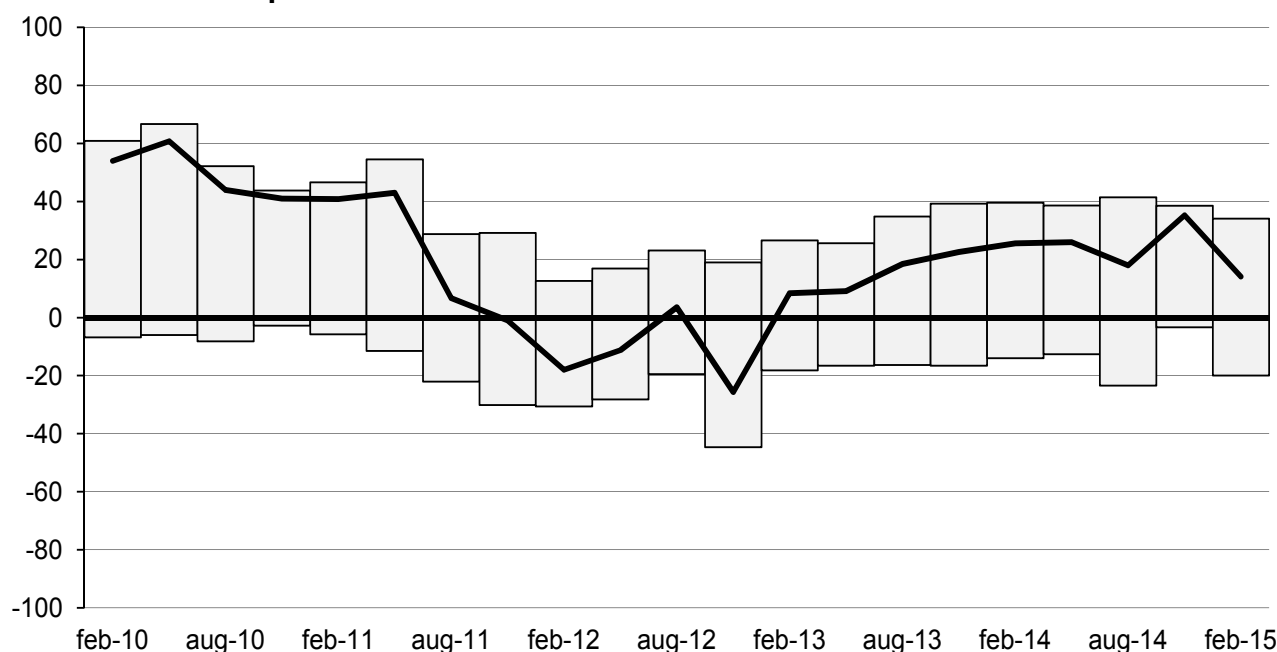
” Dämpad inledning av året.

Ordertillväxten är dämpad för teknikindustrin i Sverige under första kvartalet. Den svagare orderingången visar att efterfrågan på investeringsvaror internationellt är fortsatt låg. Kapacitetsutnyttjandet och efterfrågan på arbetskraft ligger i stort sett kvar på samma låga nivåer som tidigare. Teknikföretagens barometer visar att året börjat svagare än slutet av fjolåret och indikerar ännu inget lyft i konjunkturen.

Orderingången för teknikindustri i Sverige fortsätter öka men sammantaget i lägre takt än under sista kvartalet i fjol. En låg internationell efterfrågan för maskinindustrin och övriga investeringsberoende företag kvarstår. För maskinindustrin har läget har t.o.m. försämrats något. Transportmedelsindustrins ordertillväxt dämpas. Positivt är att exportorder för leverantörer till bilindustrin ökar efter en tillfällig tillbakagång i slutet av fjolåret. Andra positiva inslag är att metallvaruindustrin samt leverantörer till maskinindustrin rapporterar ökad efterfrågan från exportmarknaden.

Andelen företag med brist på arbetskraft är sammantaget i det närmaste oförändrat liksom företagens utnyttjande av produktionskapaciteten.

Ordertillväxten dämpas i teknikindustrin

Andel teknikföretag som anger att orderingången det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

	Sverige	↗	-	↘	=	Export	↗	-	↘	=
▶ Metallvaruföretag										
nov-14	52%	34	51	-15	19	48%	19	51	-30	-11
feb-15		36	43	-21	15		51	31	-18	33
▶ Varav metallbearbetning										
nov-14	78%	31	49	-20	11	22%	39	34	-27	12
feb-15		28	58	-14	14		16	67	-17	-1
▶ Maskinindustri										
nov-14	17%	15	67	-18	-3	83%	23	68	-9	14
feb-15		21	51	-28	-7		19	59	-22	-3
▶ Leverantörer till maskinindustri										
nov-14	35%	35	45	-20	15	65%	12	62	-26	-14
feb-15		32	42	-26	6		29	58	-13	16
▶ Leverantörer till tele- och elektroindustri										
nov-14	46%	26	67	-7	19	54%	45	53	-2	43
feb-15		7	78	-15	-8		27	60	-13	14
▶ Instrumentindustri										
nov-14	12%	63	17	-20	43	88%	58	2	-40	18
feb-15		2	76	-22	-20		2	57	-41	-39
▶ Bil- och transportmedelsindustri										
nov-14	15%	67	28	-5	62	85%	51	49	0	51
feb-15		61	30	-9	52		42	35	-23	19
▶ Leverantörer till bilindustri										
nov-14	34%	20	67	-13	7	66%	12	46	-42	-30
feb-15		34	47	-19	15		23	62	-15	8
▶ Leverantörer till bygg och anläggning										
nov-14	35%	17	58	-25	-8	65%	32	63	-5	27
feb-15		20	52	-28	-8		8	79	-13	-5
▶ 0-74 anställda										
nov-14	58%	34	55	-11	23	42%	33	56	11	22
feb-15		34	51	-15	19		23	59	-18	5
▶ 75-150 anställda										
nov-14	47%	39	48	-13	26	53%	25	53	-22	3
feb-15		36	49	-15	21		38	48	-14	24
▶ 151-500 anställda										
nov-14	37%	16	59	-25	-9	63%	43	46	-11	32
feb-15		22	55	-23	-1		30	60	-10	20
▶ 501- anställda										
nov-14	13%	47	53	0	47	87%	37	63	0	37
feb-15		53	32	-15	38		33	45	-22	11
Teknikföretag totalt										
nov-14	21%	37	55	-8	29	79%	39	59	2	37
feb-15		42	42	-16	26		32	47	-21	11
Teknikföretag leverantörer totalt										
nov-14	35%	23	57	-20	3	65%	23	50	-27	-4
feb-15		26	53	-21	5		20	68	-12	8

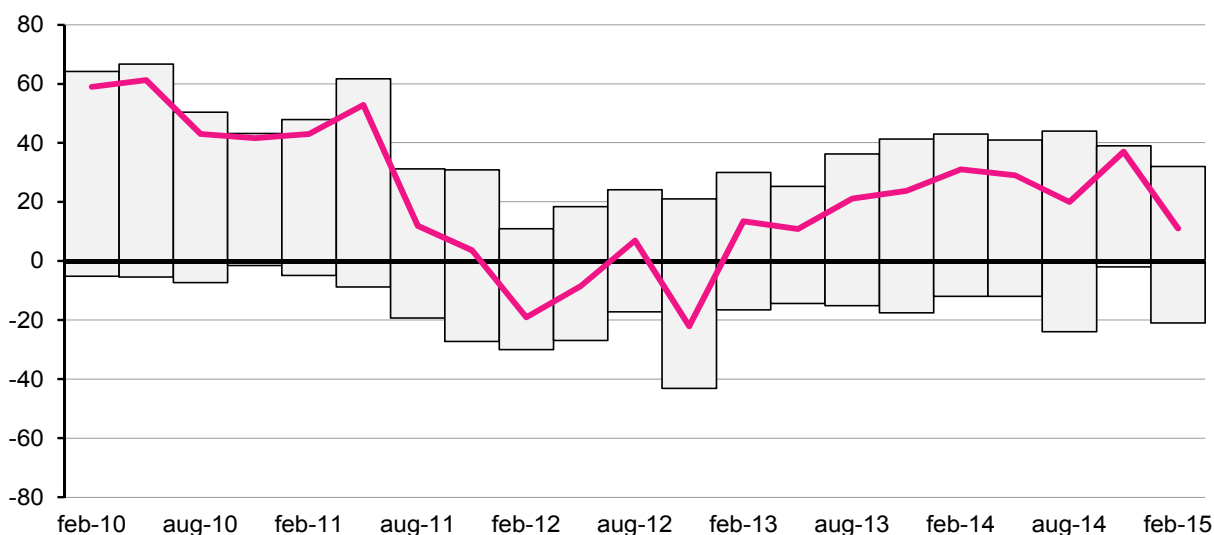
► DÄMPAD ORDERTILLVÄXT

Inom **delbranscherna** är det som tidigare främst transportmedelsindustrin som har ökad ordergång på export, men i en dämpad takt. Sämre ordergång redovisar flertalet delbranscher, både på på export- och hemmamarknad. På exportsidan utmärker sig ordergången för metallvaruindustrin positivt. Negativt är minskad ordergång för investeringsvaruindustri och i hög grad för instrumentindustrin.

Leverantörer visar sammantaget en ordergång som fortsätter öka men i låg omfattning. Ordergången för leverantörer till bil- och till maskinindustrin ökar, men inte särskilt mycket. Ordergången för leverantörer till bygg- och anläggningsindustrin minskar något liksom för leverantörer till elektroindustrin från hemmamarknaden. På export har ordertillväxten för elektroleverantörerna dämpats påtagligt.

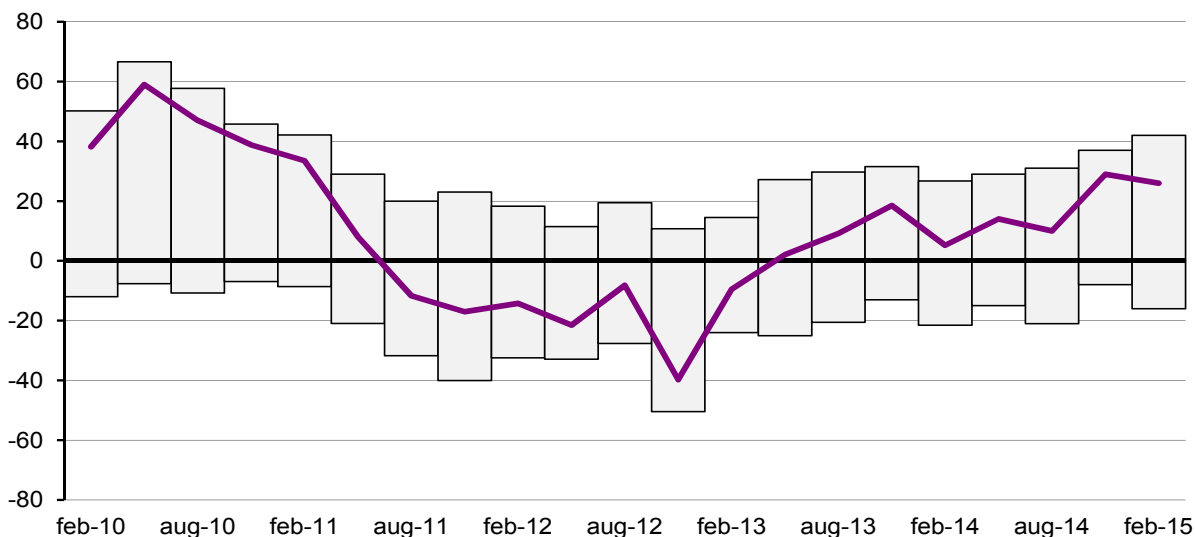
” Dämpad ordertillväxt.

Exportordergången dämpas...

Andel teknikföretag som anger att ordergången från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

... men fortsatt bra fart på hemmamarknaden

Andel teknikföretag som anger att ordergången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

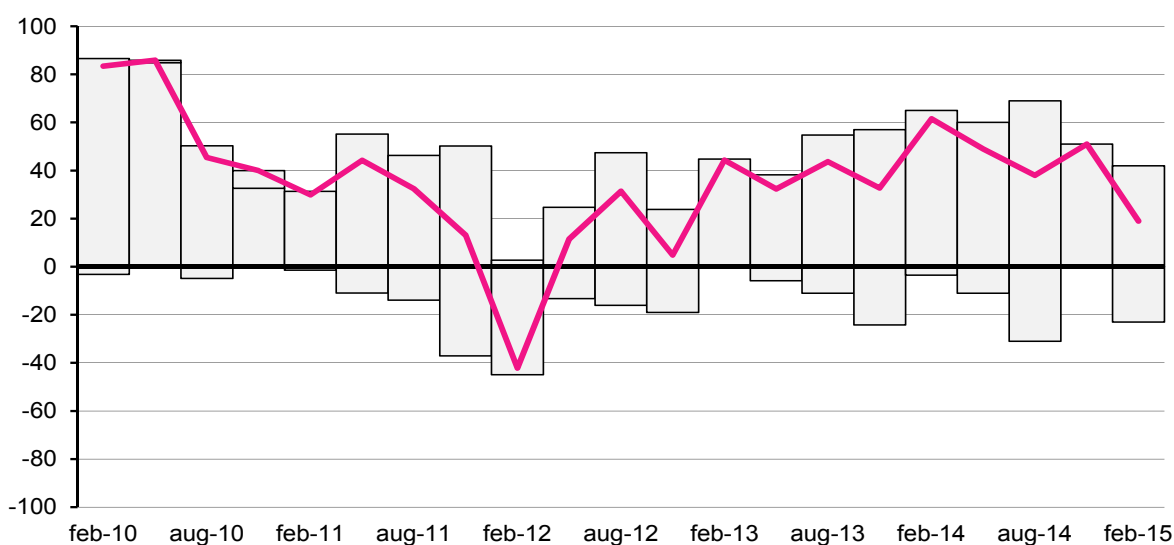
► BIL- OCH TRANSPORTMEDELSINDUSTRIN

Orderingången för bil- och transportmedelsindustrin fortsätter att öka men i lägre omfattning än föregående kvartal. Det är främst den internationella efterfrågan och orderingången som dämpats jämfört med tidigare. Hemmaorder fortsätter att öka i lite lägre omfattning. Jämfört med export är dämpningen här marginell.

Då orderingången ökat under loppet av flera kvartal är nu missnöjet rörande orderstocken inte lika markant som tidigare rapporterats. Men samtidigt anser bara vart tionde företag orderstocken som stor.

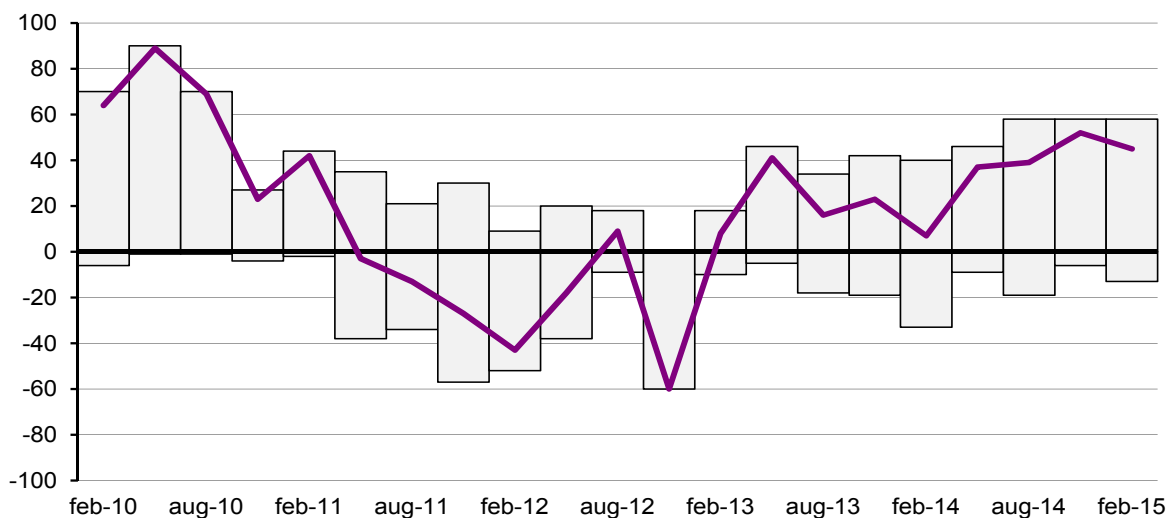
” Dämpad ordertillväxt, främst på export.

Exportorder i bil- och transportmedelsindustrin ökar i långsammare takt...

Andel transportmedelsföretag som anger att orderingången från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

...men fortsatt stark på hemmamarknaden

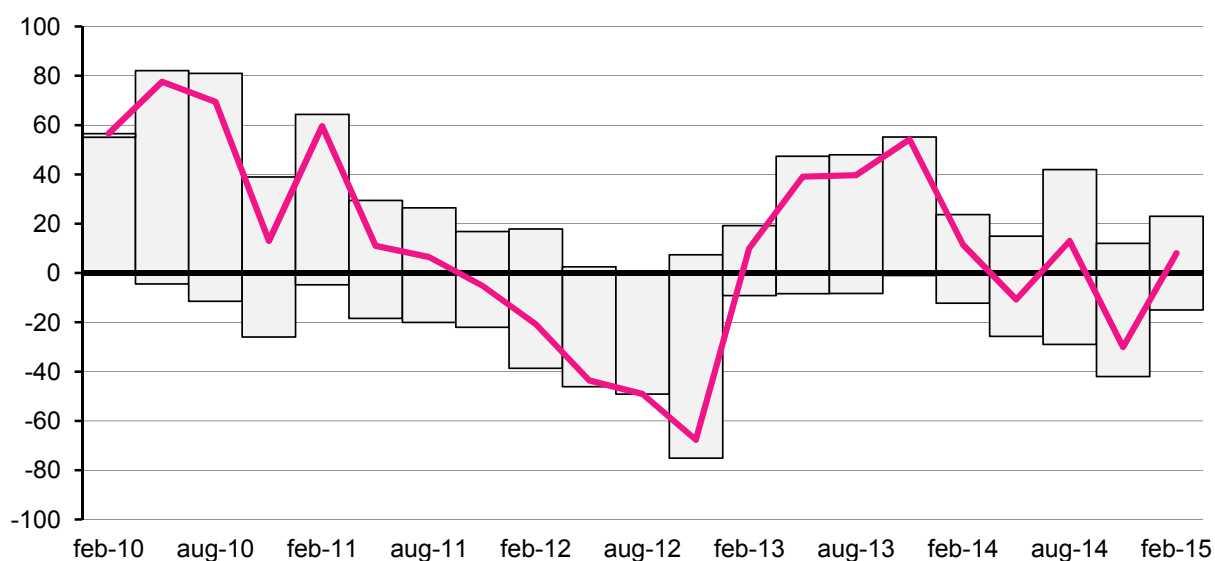
Andel transportmedelsföretag som anger att orderingången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

► LEVERANTÖRER TILL BILINDUSTRIN

Exportorder för leverantörer till bilindustrin ökar måttligt efter en relativt omfattande minskning under sista kvartalet i fjol. Samtidigt fortsätter hemmaorder att öka i begränsad omfattning även under första kvartalet i år. Det något bättre affärsläget under första kvartalet har inneburit att färre företag anser orderstocken som liten. Samtidigt framstår ändå läget som fortsatt svagt då endast vart tionde företag anser orderstocken som stor. Färdigvarulagren rapporteras som stora av hälften av företagen.

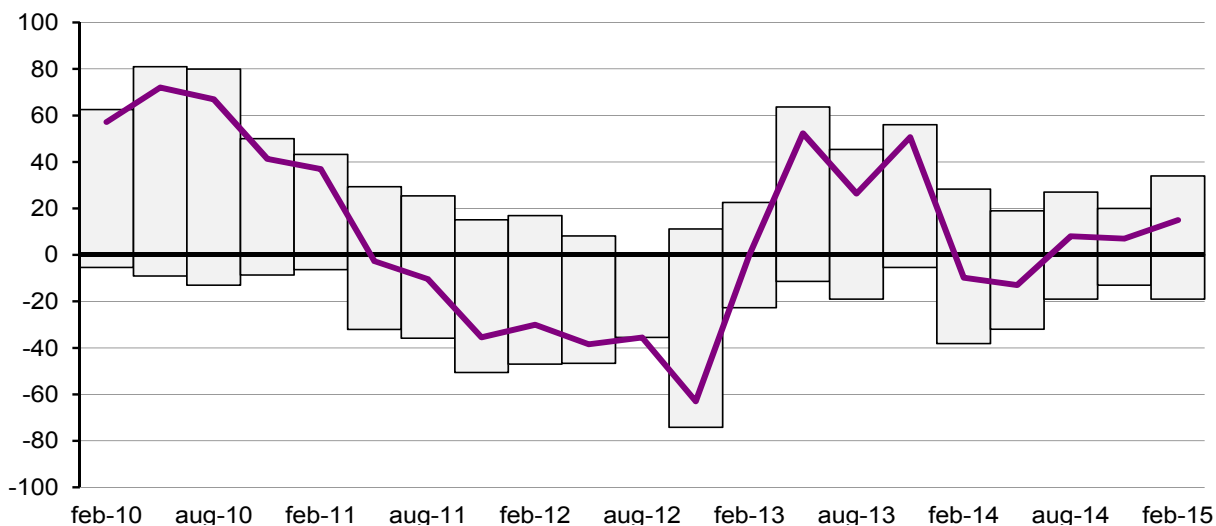
” Återigen ökade exportorder för leverantörer till bilindustrin.

Exportorder på plus för bilindustrins leverantörer...

Andel leverantörer till bilindustrin som anger att ordergången från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

...och förbättras på hemmamarknaden

Andel leverantörer till bilindustrin som anger att ordergången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

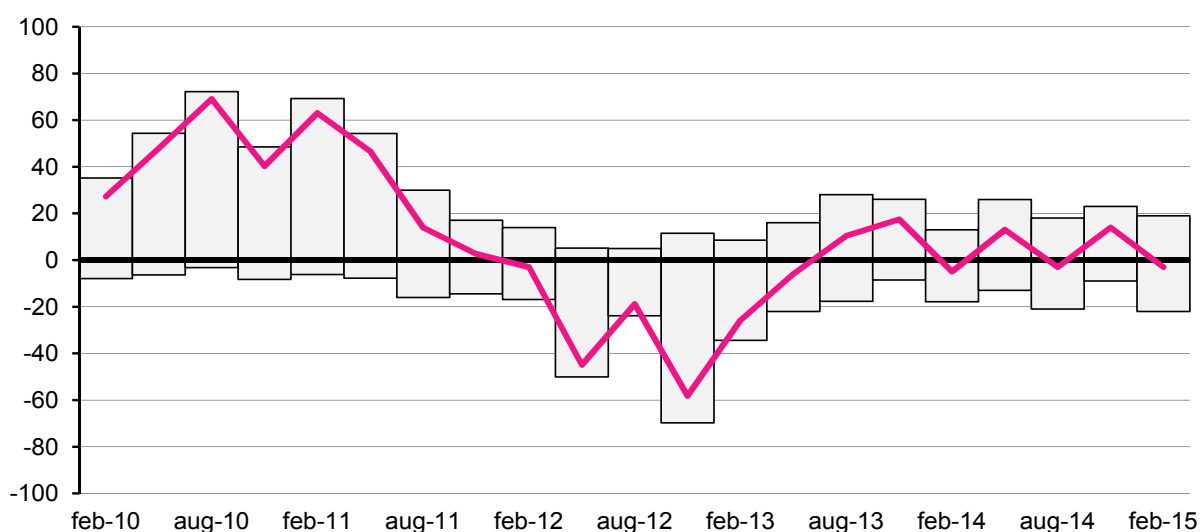
► MASKININDUSTRIN

Under det senaste året har maskinindustrin inte visat någon som helst trendmässig förbättring i ordergång och efterfrågan är fortsatt låg. Exportordergången har stagnerat efter en mindre ökning under tidigare kvartal. Ordergången från hemmamarknaden minskar ytterligare något och för tredje kvartalet i rad.

Särskilt oroväckande är att global efterfrågan för tillverkare av maskiner till industrin framstår som oförändrat svag. På detta område inom maskinindustrin rapporteras minskade exportorder nu för femte kvartalet i rad. Det enda delområdet som under första kvartalet rapporterar ökade order är s.k. allmänna maskiner eller främst lyft- och godshantering, kyla, ventilation och motordrivna verktyg.

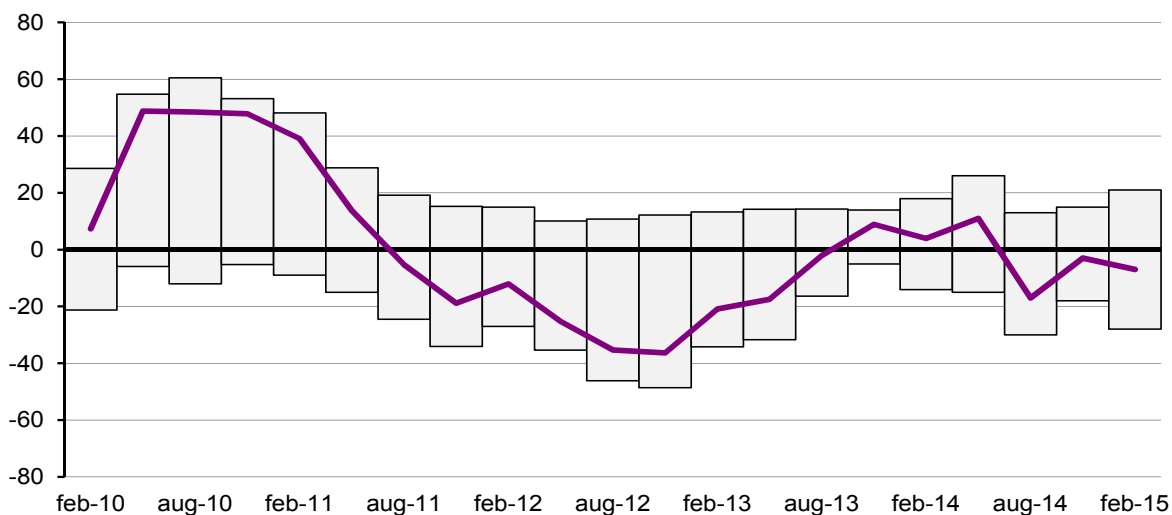
” Efterfrågan
fortsatt svag
för maskinindustrin.

Maskinindustrins ordervolym på export stagnerar...

Andel maskinföretag som anger att ordergången från exportmarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

...och minskar ytterligare något på hemmamarknaden

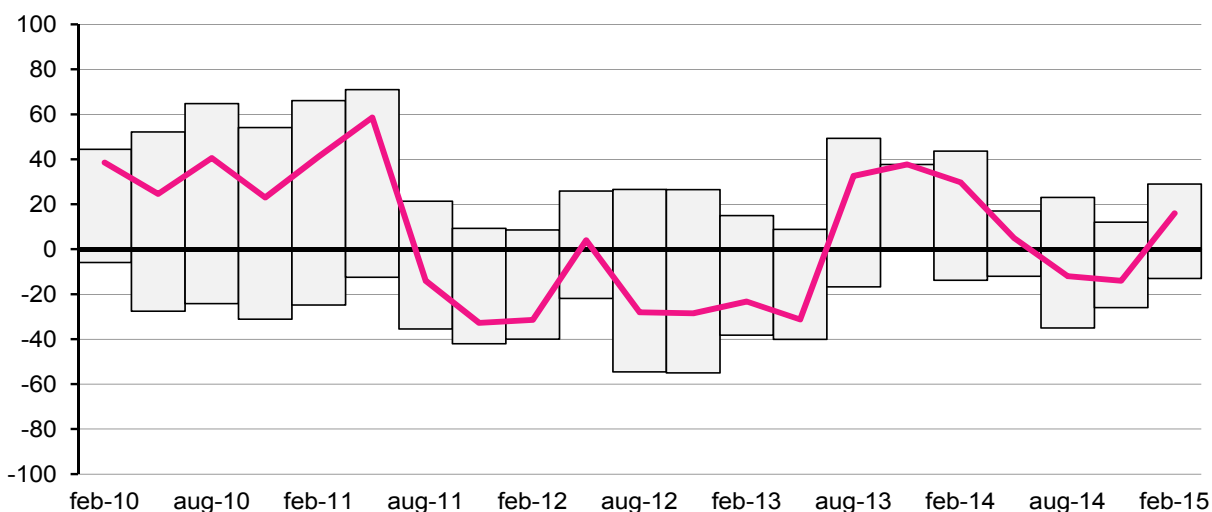
Andel maskinföretag som anger att ordergången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

► LEVERANTÖRER TILL MASKININDUSTRIEN

Orderingången ökar för leverantörer till maskinindustrin, vilket är en vändning efter två kvartal av minskade order. Det är framför allt den internationella efterfrågan som förbättrats och exportorder visar en mindre ökning. Order från hemmamarknaden ökar förvisso men lite lägre takt än i slutet av fjolåret. Den begränsade efterfrågan under en längre tid har inneburit att orderstocken urholkats. Det är nu drygt fyrtio procent av företagen som betraktar orderstocken som liten och knappt vart tionde företag anser den som stor.

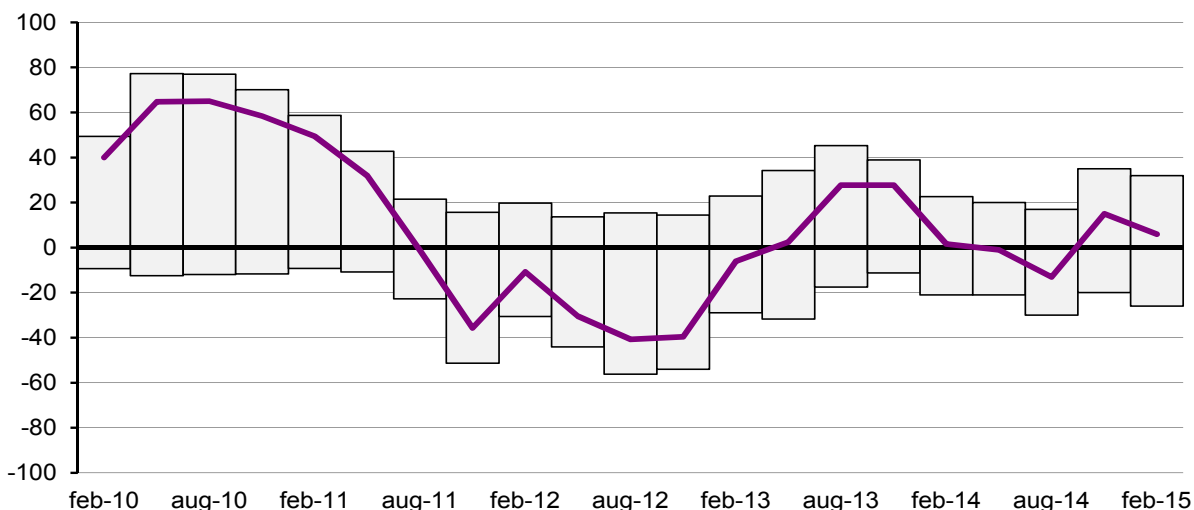
” Fler exportorder för svenska leverantörer till maskinindustrin, dämpat här hemma.

Fler nya exportorder för leverantörer till maskinindustrin...

Andel leverantörer till maskinindustrin som anger att orderingången från exportmarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

...men dämpat på hemmamarknaden

Andel leverantörer till maskinindustrin som anger att orderingången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

► LEVERANTÖRER TILL TELE- OCH ELEKTROINDUSTRIN, INSTRUMENTINDUSTRIN SAMT TILLVERKARE AV ELMASKINER

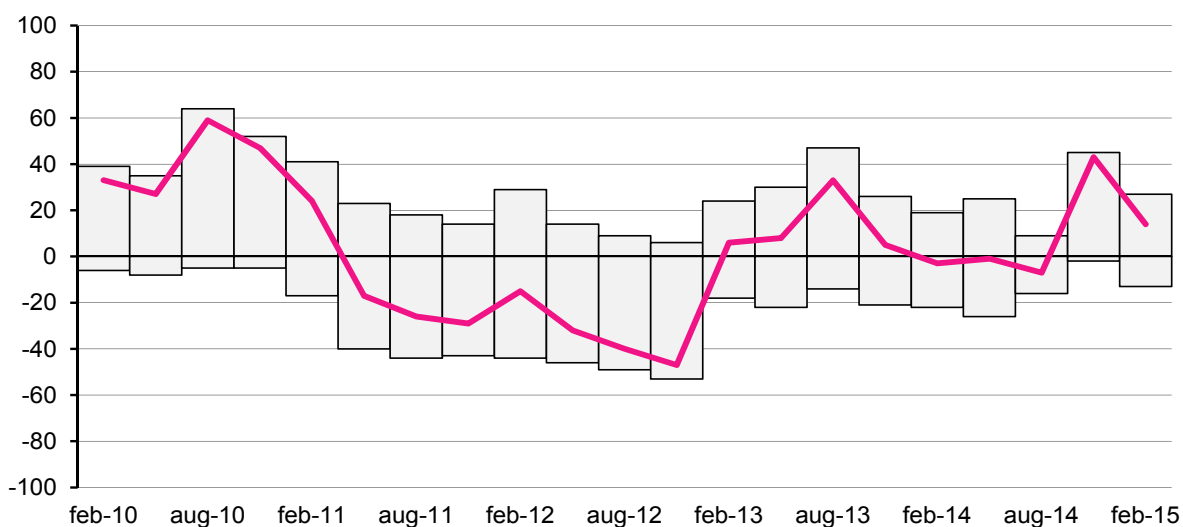
Inom den elektrotekniska industrin rapporteras överlag försämringar av orderläget.

Orderingången för instrumentindustrin minskar i hög grad. Detta efter en relativt stark utveckling under andra halvåret i fjol.

Hemmaorder fortsätter däremot öka för tillverkare av elmaskiner, men rapporteras vara i det närmaste oförändrade på export. En tidigare mycket positiv bedömning av orderstocken anses nu som normal för andra kvartalet i rad. Efter ett starkt avslut i fjol för leverantörer till elektro- och teleindustri ökar exportorder i lägre takt samtidigt som hemmaorder minskar något.

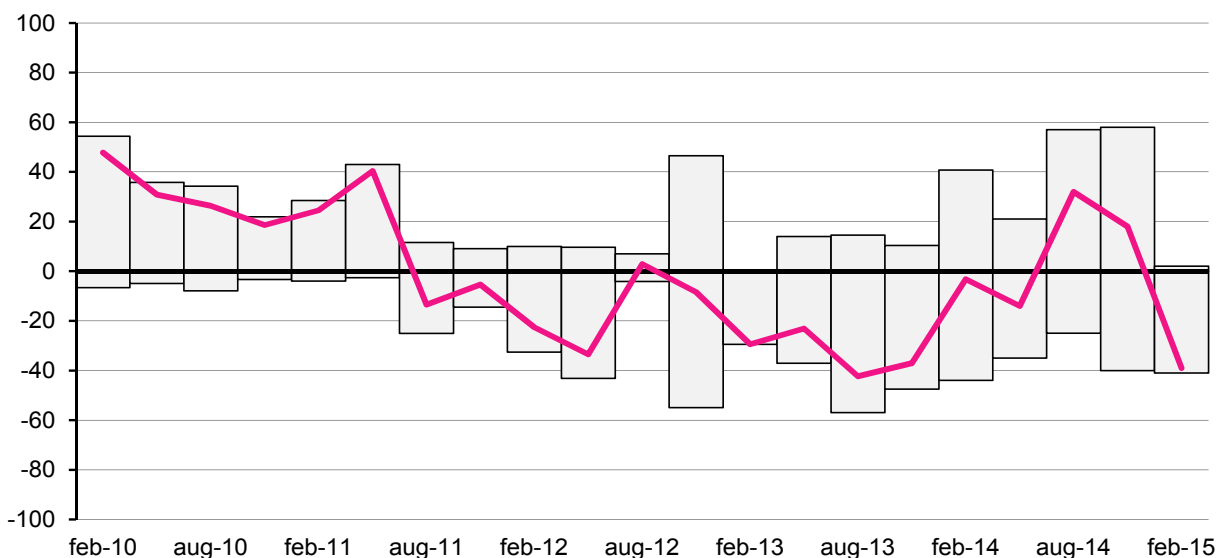
” Försämringar inom elektroteknisk industri.

Exportorder för leverantörer till tele- och elektroindustrin ökar i lägre takt

Andel leverantörer till elektro- och teleindustrin som anger att orderingången från exportmarknaden ökat (+) resp. minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

Kraftigt ned för exportorder till instrumentindustrin

Andel instrumentföretag (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att orderingången från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

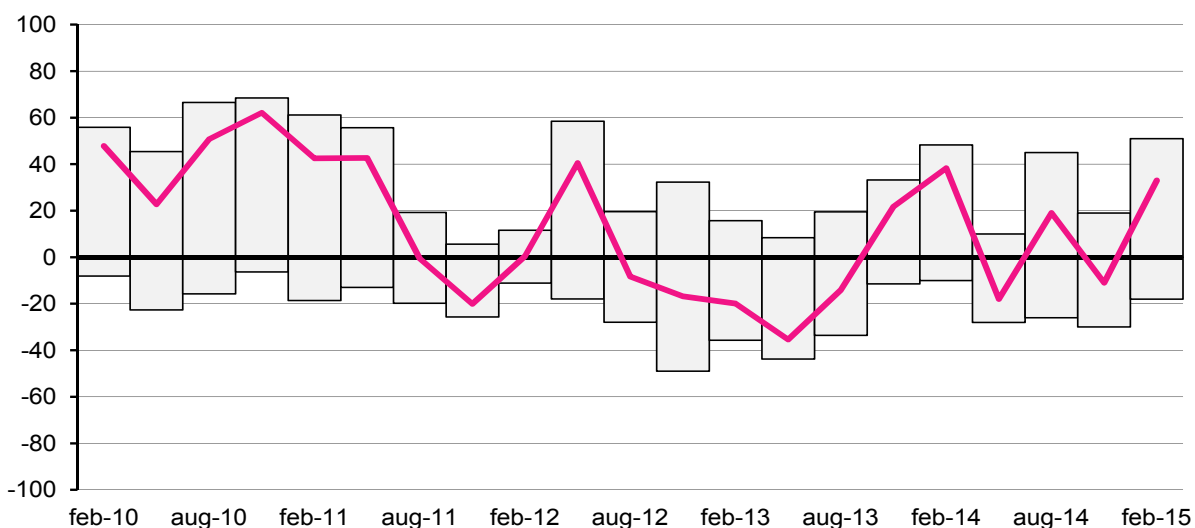

► METALLVARUINDUSTRIN OCH METALLBEARBETANDE FÖRETAG

Efter en tidigare sammantaget begränsad ökning i orderingen för metallvaruindustrin rapporterar företagen en tydligt ökad ordergång från exportmarknaden. Hemmaorder ökar däremot i en något dämpad takt. Renodlade metallbearbetande verksamheter, omformning och ytbehandling m.m., rapporterar likt föregående kvartal en ökad ordergång men i liten omfattning. För metallvaruindustrin sammantaget har en förbättrad ordergång inneburit en lite mer positiv syn på orderstocken. Missnöjet är nu inte lika utbrett som under andra halvåret i fjol.

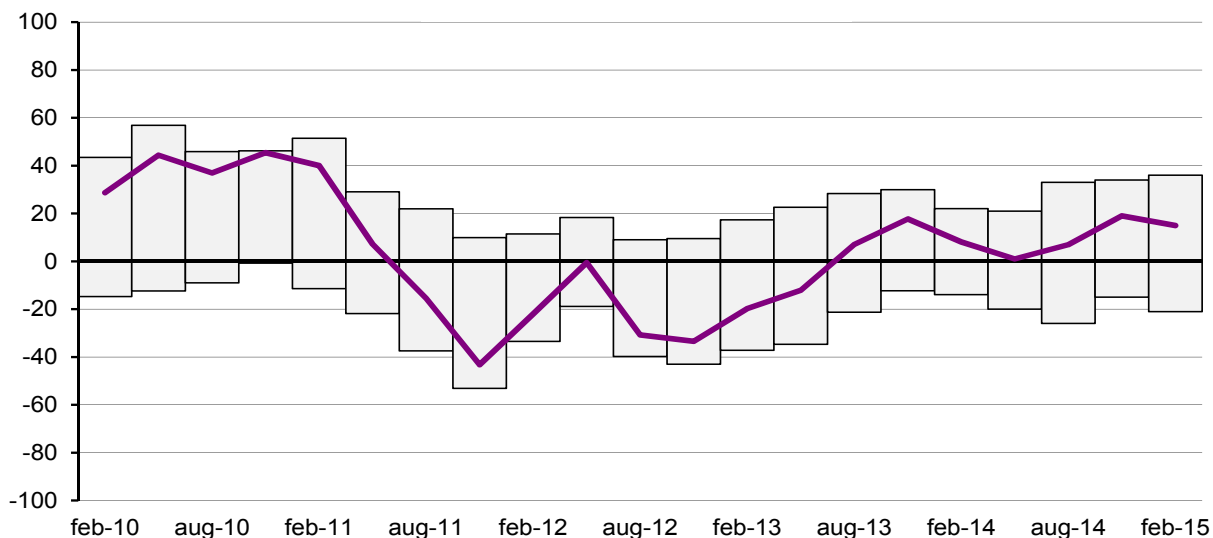
” Lyft i exportorder för metallvaruföretagen.

Exportorder för metallvaruföretag ökar starkt...

Andel metallvaruföretag som anger att orderingen från exportmarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

...men mer dämpat på hemmamarknaden

Andel metallvaruföretag som anger att orderingen från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

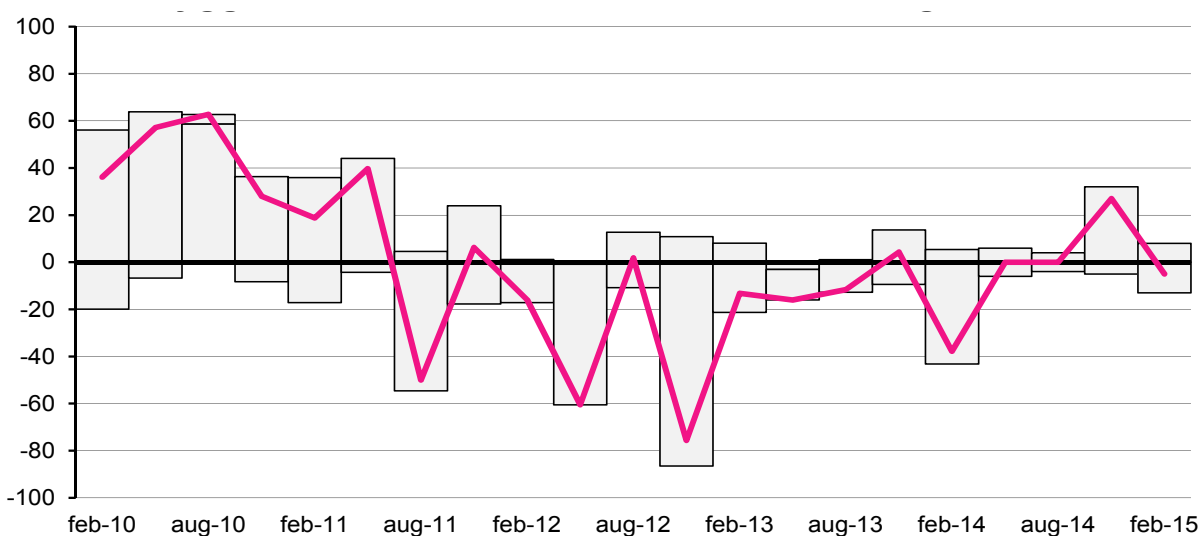
► LEVERANTÖRER TILL BYGG- OCH ANLÄGGNINGSINDUSTRIN

Efterfrågan för leverantörer till bygg- och anläggningsindustrin har försämrats. Hemmaorder har fortsatt minska i samma begränsade takt som under de närmast fyra föregående kvartalen, samtidigt som företagen rapporterar minskade exportorder. Exportorderingen har därmed fallit tillbaka efter en relativt omfattande ökning i slutet av fjolåret.

Den sammantaget något negativa orderingen till trots är synen på orderstocken inte lika negativ som tidigare.

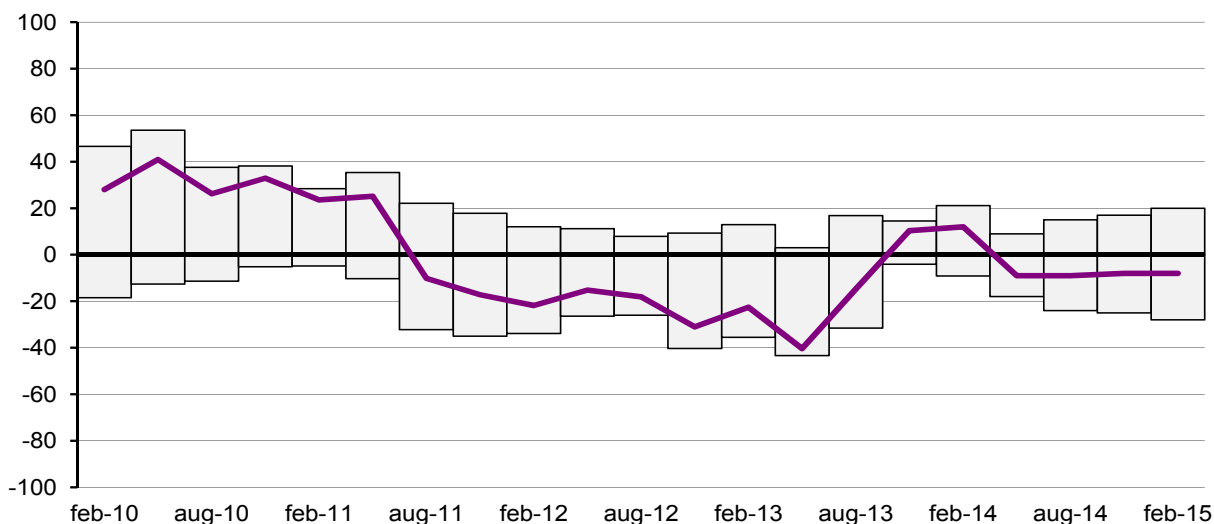
”Återigen något minskad ordervolym på export.

Exportorder för leverantörer till bygg- och anläggningsindustri minskar något...

Andel leverantörer till bygg- och anläggningsindustri som anger att orderingen från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

... och fortsätter minska på hemmamarknaden

Andel leverantörer till bygg- och anläggningsindustri som anger att orderingen från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

► INGEN BRIST I STORFÖRETAGEN

Sammantaget rapporterar oförändrat 11 procent av företagen brist på yrkesarbetare. Här är det endast små- och medelstora företag som rapporterar brist. Från en tidigare låg nivå rapporterar nu inte ett enda storföretag brist på yrkesarbetare. Ett så anmärkningsvärt utfall har de senaste tjugo åren endast rapporterats under finanskrisen 2009.

Bristen på yrkesarbetare ökar däremot tydligt i instrumentindustrin, men från tidigare noll företag till nu vart tionde företag. Från låga nivåer ökar också bristen för leverantörer till maskinindustrin och för metallvaruföretag. Omvänt minskar bristen för investeringsvaruindustri, här främst maskinindustri, där också konjunkturläget sedan länge är påfallande svagt. Därutöver rapporterar transportmedelsindustri och leverantörer till bilindustri lägre brist och för andra kvartalet i rad.

Andelen företag som rapporterar brist på ingenjörer ökar däremot med två procentenheter till att omfatta 19 procent av företagen. Även här rapporterar tillverkare av investeringsvaror en lägre brist tillsammans med leverantörer till elektro- och teleindustrin.

Behovet av ingenjörer i metallvaruindustrin, transportmedelsindustrin och för leverantörer till bil- och maskinindustrin stiger däremot.

Andel företag med brist på yrkesarbetare och tekniker/ingenjörer

	Metall- varu- företag	Maskin- ind.	Lev. till maskin- ind.	El- maskiner	Lev. till tele- och elektroind.	Instru- mentind.	Bil- och transport medel	Lev. till bilind.	Lev. totalt	Teknik- företag totalt
Yrkesarbetare										
aug-14	17	7	20	12	17	0	17	15	16	14
nov-14	13	10	11	14	16	0	13	13	11	11
feb-15	18	8	18	6	12	10	8	11	12	11
Tekniker/Ingenjörer										
aug-14	20	22	19	26	28	20	8	16	16	20
nov-14	13	20	16	34	20	18	10	14	15	17
feb-15	18	17	20	31	18	25	14	23	17	19

► MARGINELLT HÖGRE

Andelen företag med fullt kapacitetsutnyttjande ökar något, eller med en procentenhet till 34 procent jämfört med sista kvartalet i fjol. Instrumentindustrin följt av elmaskiner, maskin- och metallvaruindustrin redovisar en ökning. Lägre utnyttjande redovisar å andra sidan bil- och transportmedelsindustrin samt leverantörer till elektro- och teleindustri samt bygg och anläggningsindustri.

Sammanfattningsvis visar kvartalets utfall att kapacitetsutnyttjandet fortfarande är i nivå med tidigare perioder av låg efterfrågan och fortfarande klart lägre än det långsiktiga genomsnittet på 40 procent. Företagens uppfattning om ett lågt kapacitetsutnyttjandet under lång tid har stämt väl med den låga produktionsnivån.

Andel företag med fullt kapacitetsutnyttjande

	feb -15	nov -14	aug -14
Metallvaruföretag	28	25	27
Leverantörer till bygg- och anläggning	28	29	30
Maskinindustri	36	32	31
Leverantörer till maskinindustri	30	28	28
Elmaskiner	42	37	32
Leverantörer till tele- och elektro	32	36	35
Instrumentindustri	62	55	54
Bil- och transportmedelsindustri	32	35	28
Leverantörer till bilindustri	26	25	23
Leverantörer sammantaget	30	30	30
Totalt teknikföretag	34	33	31

TEKNIKFÖRETAGENS KONJUNKTURBAROMETER

ISSN 1403-9559, Utges i mars, juni, september och december

Anders Rune, 08-782 08 36, anders.rune@teknikforetagen.se

Bengt Lindqvist, 08-782 08 34, bengt.lindqvist@teknikforetagen.se

Teknikföretagen

**I EN GLOBALISERAD VÄRLD ÄR KREATIVITETEN SVERIGES STYRKA
– TEKNIKFÖRETAGEN GER KREATIVITETEN UTRYMME**